

(Београд, 5.10.2010)

На дан 5. октобра 2000. године редовна процедура у вези са председничким изборима у СР Југославији бурно је прекинута такозваном „демократском револуцијом“, како су је западни медији окарактерисали, изведеном против „диктатора“ председника Слободана Милошевића. У ствари, „диктатор“ се управо спремао да уђе у други круг председничких избора, са вероватноћом да ће их изгубити од главног опозиционог кандидата Војислава Коштунице. Уместо да подрже демократску изборну процедуру, САД су инструктирале и подстицале активисте да изађу на улице, и изборну процедуру замене телевизијским спектаклом народне побуне. Највероватније је да су представу приредили исти сценаристи по угледу на исто тако сценски режиран спектакл рушења брачног пара Чаушеску у Румунији на Божић 1989. године. Тај спектакл се завршио њиховим убиством после пресуде донете пред преким судом након једног од најкраћих намештених суђења у историји. За светску јавност која углавном и јесте неука и неупућена, рушење председника народном побуном имало је бити доказ да је Милошевић стварно био „диктатор“ као Чаушеску. Пораз на изборима би, напротив, указивао на супротно.

За разлику од Чаушескуа, Милошевић је убијан полако, индиректно и годинама. Али 5. октобар означава дан кад су се ефективне политичке моћи у Југославији дочепале стране велике силе, поглавито САД. У конфузним околностима проглашени председник Коштуница био је ослабљен од самог почетка. Западни фаворит Зоран Ђинђић постављен је за премијера, а пар месеци касније прекршио је српски устав испоручивши Слободана Милошевића Међународном суду за ратне злочине (ICTY) у Хагу – у којем је одржан један од најдужих намештених судских процеса у историји.

Самопрокламовани „демократски“ политичари у Београду живели су у илузији да ће испоруком Милошевића хашким вуковима осигурати наклоност „међународне заједнице“. Међутим, испоставило се да то није довољно и нови захтеви настављају да стижу и до данашњег дана. Изручивање Слободана Милошевића, генерала Небојше Павковића, Сретена Лукића, Владимира Лазаревића и Драгољуба Ојданића, адмирала Миодрага Јокића, те Радована Караџића и Војислава Шешеља, између осталих, није ни на који начин допринело скидању стигме са Србије. Испоставило се супротно: сарадња са Хашким трибуналом је на првом месту послужила за потврђивање српске колективне кривице. Напокон, ако сами Срби свог лидера сматрају одговорним за све ратове у Југославији, ко би други то оспоравао? Натегнута теорија о „удруженом злочиначком подухвату“ са циљем стварања „Велике Србије“ употребљена је да би се сви аспекти

уништења Југославије приписали измишљеној српској завери.

На крају се показало да жртвени јарац није био само Милошевић, већ и сама Србија. Српска кривица за све лоше ствари које су се десиле на Балкану била је основна пропагандна стратегија оправдавања НАТО агресије 1999, а „демократска“ власт је прећутним потврђивањем те кривице поткопавала моралну оправданост српских захтева у вези са Косовом.

У јуну 1999, у јеку бомбардовања и уништавања мостова и фабрика, Милошевић се предао под претњом “тепих бомбардовања” које би уништило целу Србију и дозволио НАТО-у да окупира Косово. Али он је поставио одређене услове – које су УН надаље игнорисале.

Милошевићеви наследници су се предали безусловно и побегли из далеко мање ризичне битке - битке за информисање међународног јавног мњења о комплексној истини у вези са Балканом.

Не само „демократски“ лидери већ и велики део Срба који нису разумели због чега је НАТО бомбардовао њихову земљу, радије су се приклонили линији коју заговара НАТО не би ли се извукли из изолације. Они би говорили како је за све што се десило у Југославији крив један човек, Слободан Милошевић. “Али ми нисмо као он, ми смо добри. Отарасите га се и све ће бити добро.”

То није успело управо зато што је дијагноза проблема била погрешна.

Деловањем сложеног стицаја околности, Југославија је послужила као експериментални полигон за амерички пројекат прекрајања света. Југославија је била експериментални полигон за примену тврде силе, бомбардовање, али такође и још више за меку силу: пропаганду и манипулације. Технике испробаване у Југославији касније су примењиване у другим земљама – конкретно, „обојене револуције“ које су све започеле у Београду тог чувеног 5. октобра.

Србија је била и наставља да буде жртва историјске неправде и предмет клевете. Разумљиво је, можда и неминовно, то што Срби покушавају да побегну из неподношљиве стварности пројектујући се у мистичну херојску прошлост или у митску идиличну будућност унутар Европске уније. Ово донекле може указивати на генерацијски јаз, при ком старија генерација призива митску прошлост, док млађа антиципира митску будућност.

Међутим, мој утисак је да су српски прозападни лидери веома збуњени у вези са садашњошћу. Погађа ме што су ти лидери, толико привржени Западу, у потпуности оманули у разумевању Запада. Понекад ми се чини да га српска буржоазија идентификује са љубазнијом, питомијом Америком која је можда постојала у прошлости, али данас сигурно више не постоји. Чини се да они верују, сасвим искрено, да ће уколико буду љубазни према Западу и Запад бити љубазан према њима. Не знају с ким имају посла. Као да нису чули за познату америчку изреку „nice guys finish last” (дословни превод: фини момци последњи стижу на циљ, прим.прев). Међу овим неморалним светом бити љубазан просто значи да си лузер, и да могу некажњено да наставе да те варају и шамарају.

Сједињене државе и њени НАТО сателити ангажовани су на новој стратегији освајања света. Она је на делу свуда, а ипак је скоро невидљива. Гротескно увећана америчка војна машина наставља потрагу за “пуним спектром” војне супериорности, како би контролисала све што се креће земљом и свемиром, са близу хиљаду прекоморских војних база широм света и моћним програмима за трансформацију некадашњих одбрамбених снага других држава у специјализоване „кутије за алат”, спремне за употребу у било ком рату за који се САД одлучи било где у свету. Сједињене државе свакодневно су ангажоване у заједничким војним вежбама са државама-клијентима на једној или другој тачки земљине кугле. Бити амерички савезник подразумева неспособност за сопствену одбрану, уз истовремену спремност да се помогну САД у нападу на било коју земљу.

И тако добри момци на крају лоше прођу.

Стигматизација Србије се наставља. Западни медији игноришу Србију, осим ако има нешто негативно да се каже. У Француској, у мапама са временском прогнозом које показује температуре у главним градовима света, прескаче се Србија – непостојећа земља. Једини који успевају да пробију ту баријеру су тениске звезде – очигледно свет спорта има сопствену аутономију. Али не могу сви у Србији бити тениске звезде. Ван тениских терена, Србија наставља да носи стигму „екстремног национализма”, „етничког

чишћења", „најгорег масакра у Европи од Другог светског рата", чак и „геноцида".

Истрајност те стигматизације изискује објашњење. Само неколико година после завршетка Другог светског рата, Савезна Република Немачка је примљена у НАТО и препозната као један од савезника Запада. За брзину рехабилитовања Немачке постоје два разлога који се не могу применити на Србију. На првом месту, Немачка је била моћна индустријска сила, једна респектабилна економска машина чији је опоравак био од суштинске важности за економију победничких Сједињених држава. На другом месту, постојао је заједнички непријатељ: Совјетски Савез.

Неки Срби су се очито надали да би фактор „заједничког непријатеља" могао помоћи у рехабилитовању Србије. Заједнички непријатељ би у овом случају био ислам. Неки од поштовања вредних пријатеља Србије гајили су такву наду прилично искрено. Међутим, са свим дужним поштовањем, ја морам да ставим примедбу на такав приступ.

Мора се имати у виду улога која је додељена Србима у ратним играма: да су расни непријатељи муслиманима. Тај стереотип се само појачава кад Срби кажу нешто против муслимана. Американци су играли на карту искоришћавања подршке муслиманима у Босни и на Косову, у жељи да се додворе лидерима у исламском делу света. Бивши конгресмен Том Лантош, који је био и председник конгресног Одбора за спољну политику је 2007. у вези са независношћу Косова изјавио да „само подсећа утицајне владе муслиманског света (...) да САД утабавају пут за стварање већински муслиманске земље у самом срцу Европе."

Идеја је да наспрам мита о српском „геноциду" против Муслимана амерички и израелски ратови против муслимана скоро да личе на хуманитарно деловање. Разумевање догађаја у категоријама сукоба између хришћанског Запада и муслиманског света иде на руку управо онима који су искористили Југославију као своју експерименталну лабораторију за даља освајања. Ова теорија не успева да објасни целовиту слику. И указује на погрешног непријатеља. Није муслимански свет био тај који је уништио Југославију, то је учинио НАТО. Није муслимански свет отцепио Косово од Србије, нити је то могао да учини – и то је учинио НАТО.

У нешто личнијем тону, морам рећи да сам приликом посете Алжиру и Либији сретала интелектуалце чије су симпатије биле уз некадашњу Југославију и Србију. Тако је и са Турском, што може бити још чудније.

У контексту НАТО пројекта освајања света, избори које је направила Србија имају шири значај него што се може запазити на први поглед. Тек кад је Србија окренула леђа остатку света у својој простодушној жељи да се додвори НАТО сили која јој је отела Косово, показало се да се агресија исплатила.

Србија неће бити третирана као равноправна све док не узврати на пољу пропаганде. Све дотле док нација буде стигматизована као „геноцидна“, она не може захтевати Косово нити било шта друго. Изопштени народ, парија, може само да мољака на коленима.

Шекспир је о томе писао,

„Онај ко украде мој новчаник, украо је смеће, (...) Али онај ко ми украде добар глас, отеће оно што га неће обогатити, а од мене ће направити правог сиромаша.“

Дозволите да кажем да је губитак Косова, ма како био бруталан и неправедан, миноран у поређењу са губитком доброг гласа о Србији и њеног образа. Српски лидери су поставили погрешне приоритете бавећи се бесплодним покушајима да поврате Косово, уместо да у први план ставе поновну изградњу изгубљеног угледа Србије.

Србија нема војну снагу да преотме Косово од НАТО. Она не може успешно да се бори у асени тврде силе. Али она може бар да покуша да се бори на бојишту речи, слика, идеја.

Апсолутно пристрасна суђења у Хагу конципирана су да би оправдала НАТО агресију установљавањем српске кривице. Ипак, ни дугим суђењем Милошевићу, ни текућим бескрајним суђењем Војиславу Шешељу, нису успели у томе. У сваком случају, то је скривено од светског јавног мњења. Стварне грешке тих политичара су безначајне у поређењу са импликацијама њихове демонизације. Српске патриоте требало би да искористе сведочанства на том суду како би се утврдила истина и повратила част Србије. Они треба да врше истраживања, пишу књиге, снимају филмове, говоре свету. И не само свету, чак и више напора треба усмерити према млађим генерацијама Срба којима треба омогућити да схвате трагедију - не да оплакују, нити да траже освету, већ

Добри момци лоше пролазе

Пише: Дајана Џонстон
недеља, 10 октобар 2010 10:12

да знају истину и живе у слободи, независности и достојанству. Само истина вас може ослободити. [\[1\]](#)

Текст Дајане Џонстон "Nice Guys Finish Last" написан за међународну конференцију „Пети октобар - десет година касније“, одржан 5. октобра 2010. године у београдском Центру „Сава“

(Превод: **Василије Д. Мишковић**)

[\[1\]](#) Дајана Џонстон парафразира Исусову реч: “И упознаћете истину и истина ће вас ослободити” Јован 8:32 (прим.прев.)